

ІНФОРМАЦІЯ
**про стан законності на території, піднаглядній Бердичівській окружній
прокуратурі, та заходи щодо її зміцнення**
(за 12 місяців 2024 року)

Бердичівською окружною прокуратурою упродовж 2024 року вжито ряд управлінських, організаційно-практичних та координаційних заходів задля посилення виконавської дисципліни, удосконалення організації роботи і управління, забезпечення ефективності прокурорської діяльності.

З часу введення в державі правового режиму воєнного стану прокурорами докладається максимум зусиль щодо забезпечення ефективного виконання, передбачених законодавством повноважень, в умовах особливого періоду.

Ужиті заходи та підвищення рівня взаємодії з правоохоронними органами позитивно вплинули на криміногенну ситуацію, стан законності та правопорядку на підвідомчій території.

Так, за процесуального керівництва прокурорів Бердичівської окружної прокуратури СВ та СД Бердичівського РВП ГУНП в Житомирській області здійснювалось досудове розслідування у 3270 кримінальних провадженнях, у кожному другому з них (1702) досудове розслідування завершено, в тому числі скеруванням обвинувального акту до суду (538).

У закінчених кримінальних провадженнях установлено збитки на суму 4985 тис. грн., з яких 3282 тис. грн. заподіяно державі та територіальним громадам.

З метою забезпечення відшкодування 2707 тис. грн. збитків на захист інтересів держави прокурорами пред'ялено позови та накладено арешт на майно, вартістю 986 тис. грн.

Забезпечено роботу щодо ефективного розслідування актуальних кримінальних проваджень, належний нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування злочинів, вчинених на пріоритетних напрямах.

Так, упродовж минулого року у 5 кримінальних провадженнях у **бюджетній сфері** відносно 6 осіб скеровано до суду обвинувальні акти.

Як приклад, у грудні окружною прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт стосовно директора товариства за фактом привласнення чужого майна шляхом зловживання своїм службовим становищем, вчиненому в особливо великих розмірах в умовах воєнного стану, та у внесенні до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей (ч. 5 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК України).

За даними слідства, директор ТОВ привласнив майже 1,6 млн грн бюджетних коштів з резервного фонду, призначених для ліквідації наслідків бойових дій та відновлення інфраструктури міст і сіл в умовах воєнного стану.

Він зобов'язався якісно відремонтувати у будівельному ліцеї м. Бердичева вікна, пошкоджені унаслідок ракетного обстрілу у березні 2022 року.

Однак встановив в аудиторіях, спортзалі, майстерні та гуртожитку 94 віконні конструкції, які не відповідають технічним нормам щодо енергоефективності та теплопровідності.

Підрядник використав дешеві матеріали, не призначені для житлових і громадських будівель, при цьому в актах завищив їх вартість та обсяг виконаних робіт і передав для оплати. На підставі підроблених документів товариству перераховано понад 1,9 млн грн.

За висновками експертизи, вартість робіт, що не відповідають нормативним вимогам та повинні бути перероблені, становить майже 1,6 млн грн, якими директор розпорядився на власний розсуд.

Це не перше його зловживання з цільовими бюджетними коштами під час заміни пошкоджених ракетним обстрілом вікон.

За підтримання публічного обвинувачення Бердичівської окружної прокуратури у грудні минулого року відносно вказаної особи постановлено вирок за подібне правопорушення – 5 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Не залишено поза увагою й факти вчинення правопорушень у *земельній сфері*.

За процесуального керівництва Бердичівської окружної прокуратури приватному підприємцю повідомлено про підозру у самовільному спорудженні будівель на самовільно зайнятій земельній ділянці особливо цінних земель (ч. 4 ст. 197-1 КК України).

За даними слідства, підприємець самовільно, без будь-яких дозвільних документів, зайняв понад один гектар землі ландшафтного заказника місцевого значення «Гальчинський».

У такий спосіб він спочатку розширив власну земельну ділянку, яка межує із заказником, а згодом самовільно вчинив забудову землі природно-заповідного фонду.

Зокрема, збудував капітальні споруди - ангар для зберігання сільгосптехніки та будинок з терасою для обслуговуючого персоналу.

Неправомірними діями підозрюваній заподіяв Андрушівській територіальній громаді збитків на понад 220 тис грн.

В умовах воєнного стану та триваючої збройної агресії проти нашої держави пріоритетом для окружної прокуратури й надалі залишається протидія *незаконному перетину кордону особами призовного віку*.

Так, наприкінці серпня слідчими Бердичівського РВП за процесуального керівництва Бердичівської окружної прокуратури повідомлено про підозру особі у пособництві незаконному переправленню осіб через державний кордон України, шляхом надання засобів та усунення перешкод, вчиненому за попередньою змовою групою осіб (ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 332 КК України).

Установлено, що 33-річний житель Бердичева зареєструвався як підприємець, отримав ліцензію для здійснення міжнародних перевезень вантажів автотранспортом та набув доступ до системи «Шлях». Зокрема, право

...осити до неї військовозобов'язаних, які нібито працюють водіями, для безперешкодного перетину кордону України.

У подальшому передав усі права суб'єкта господарювання своєму спільному, який, діючи від імені підозрюваного, пішукав бажаючих уникнути служби у ЗСУ, оформляв їх водіями та вносив прізвища до системи «Шлях».

За такою схемою, під видом здійснення вантажних перевезень, отримавши детальний інструктаж, псевдоводії-військовозобов'язані безперешкодно перетинали кордон України, ухилившись від мобілізації.

Так, протягом січня – травня 2023 року через пункти пропуску Львівської, Волинської та Закарпатської областей незаконно переправлено 13 ухилянтів, які дотепер в Україну так і не повернулися.

Кримінальне провадження у подальшому для здійснення досудового розслідування передано до СУ ГУНП в Житомирській області.

Слід також відмітити, що пріоритетом діяльності окружної прокуратури й надалі залишається **боротьба з корупцією**.

Результатом належної взаємодії органів прокуратури та правоохоронних органів є викриття корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень, притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Зокрема, упродовж 12 місяців 2024 року прокуратурою скеровано до суду 10 кримінальних проваджень вказаної категорії.

Актуальним в умовах сьогодення є питання протидії кримінальним правопорушенням у **сфері кібербезпеки**.

За процесуального керівництва Бердичівської окружної прокуратури до суду скеровано 3 обвинувальні акти про злочини вказаної категорії.

До прикладу, у грудні до суду направлено кримінальне провадження за трьома епізодами шахрайської діяльності у мережі Інтернет (ч. 3 ст. 190 КК України).

Встановлено, що 38-річний чоловік, який з початку повномасштабного вторгнення проживає на території Бердичівського району, зі своїми спільнокомітетами виманювали шахрайським способом у громадян дані їх банківських карток, після чого несанкціоновано здійснювали вхід до їхніх акаунтів в мобільному інтернет банкінгу та спустошували їх банківські рахунки.

Таким чином вказані особи шахрайським шляхом заволодів коштами трьох потерпілих на загальну суму понад 60 тис. грн.

Окружною прокуратурою також забезпечено дієву **протидію незаконному обігу наркотичних засобів**.

Упродовж звітного періоду викрито 249 кримінальних правопорушень вказаної категорії.

Особливу увагу приділено викриттю фактів збути наркотичних засобів, яких упродовж минулого року виявлено 69.

Правоохоронців зорієнтовано на вжиття активних заходів до встановлення та перекриття каналів збути наркотиків, а також використання оперативними підрозділами повного спектру наданих їм повноважень для встановлення джерел їх придбання.

Варто відзначити, що результати вжитих скоординованих заходів, себе не змусили чекати.

Так, 09.09.2024 працівниками Бердичівського РВП за процесуального керівництва Бердичівської окружної прокуратури припинено діяльність так званої «нарколабораторії».

Установлено, що двоє чоловіків, один з яких неодноразово притягувався до кримінальної відповідальності за незаконне зберігання наркотичних засобів, попередньо придбавши необхідне обладнання та прекурсор (фенілнітропрен), в одній з квартир м. Бердичева займались виготовленням амфетаміну з метою його збуту.

У результаті проведення низки слідчих (розшукових) дій, у тому числі негласних, чоловіків викрито «на гарячому» та затримано у порядку ст. 208 КПК України. Обвинувальний акт за обвинуваченням їх у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 307 та ч. 2 ст. 313 КК України, тобто у незаконному виготовленні та зберіганні з метою збуту психотропних речовин за попередньою змовою групи осіб та ч у незаконному придбанні та зберіганні обладнання призначеного для виготовлення психотропних речовин за попередньою змовою групою осіб, окружною прокуратурою скеровано до суду.

Також забезпечено ефективне процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях за фактами **незаконного поводження зі зброєю, боеприпасами та вибуховими речовинами**.

Так, враховуючи наявність в обігу великої кількості зброї у цивільного населення, у зв'язку з чим існує можливість її застосування, з метою недопущення вчинення резонансних злочинів із застосуванням зброї в межах кримінальних проваджень перевіряється можливе незаконне зберігання зброї особами.

Як приклад, лише у 1 кримінальному провадженні в підозрюваного вилучено гвинтівку калібр 5,5 мм, 2 ручні гранати Ф-1 тротил, загальною масою 7 грам, боеприпаси стрілецької вогнепальної зброї в загальній кількості 147 штук та електродетонатор ЕДПр, що належить до засобів підриву, які останній намагався збути шляхом продажу.

Вказаній особі повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України, обвинувальний акт відносно неї скеровано до суду.

Загалом упродовж звітного періоду прокурорами до суду скеровано 14 таких кримінальних проваджень щодо незаконного поводження зі зброєю, боеприпасами та вибуховими речовинами.

У 2024 році окружною прокуратурою зайнято принципову позицію у забезпеченні законності при реєстрації та обліку піднаглядним відділом поліції кримінальних правопорушень. Зокрема, за звітний період прокурорами виявлено 52 **укритих від обліку кримінальних правопорушень**, з яких 60% (31) у подальшому скеровано до суду.

Прокурорами скасовано 206 **незаконних постанов** слідчих та дізнавачів про закриття кримінальних проваджень.

Також з метою активізації досудового розслідування упродовж звітного

ріоду прокурорами окружної прокуратури надано 536 *письмових вказівок*, стан слідства у складних та актуальних кримінальних провадженнях заслухано на оперативних нарадах у керівництва окружної прокуратури (обговорено близько 75 проваджень).

Після завершення досудового розслідування та направлення обвинувального акту до суду, тягар доведення вини обвинуваченого покладається на прокурора, як на сторону обвинувачення.

Так, упродовж минулого року прокурори окружної прокуратури забезпечили участь в розгляді кримінальних проваджень судами першої інстанції, прийнявши участь в 759 судових засідань (мають на увазі ті, в яких приймались рішення по суті).

За підтримання публічного обвинувачення прокурорів окружної прокуратури судами першої інстанції засуджено 267 осіб, з яких до реального позбавлення/обмеження волі – 86.

Зокрема, прокурорами доведено в суді вину 12 обвинувачених у вчиненні умисних вбивств, 1 з них вже відбуває покарання у виді довічного позбавлення волі.

Упродовж звітного періоду окружною прокуратурою досягнуто позитивної динаміки та реальних результатів в частині *захисту інтересів держави на пріоритетних напрямках в судовому порядку*.

Так, за 12 місяців 2024 року Бердичівською окружною прокуратурою пред'явлено позовів на суму майже 1,2 млд. грн. (з питань земельних відносин, в тому числі у сфері охорони навколошнього природного середовища – на 1,1 млд. грн., з питань державної та комунальної власності – на 13 млн. грн., у бюджетній сфері – на 3,5 млн. грн.).

Судами задоволено 46 позовних заяв на загальну суму понад 26,6 млн. грн. Судові рішення виконано на суму 168,5 млн. грн. Добровільно відшкодовано за закритими справами на 290 тис. грн.

Як приклад, Бердичівська окружна прокуратури минулоріч забезпечила реальне виконання рішення суду щодо повернення з приватної у державну власність пам'ятки архітектури місцевого значення – будинку-садиби Терещенка.

Наразі у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно зареєстровано право власності держави на комплекс будівель в особі Міністерства освіти та науки України. Усі споруди передано на баланс Коростишівського професійного аграрного ліцею.

Садиба, що знаходиться у селищі Червоне Бердичівського району, є об'єктом культурної спадщини ХІХ століття. На її території розташовані палац та інші споруди, де колись були стайні та авіамайстерні. Загальна площа приміщень становить 4,4 тисячі м². Орієнтовна вартість комплексу – 148 млн грн.

За позовами прокуратури справу про повернення державі архітектурної пам'ятки суди різних інстанцій розглядали протягом декількох років, проте завдяки нашій послідовній позиції у 2024 році нарешті у ній поставлено крапку.

Вжиття низки організаційно-практичних заходів сприяло підвищенню ефективності нагляду за додержанням конституційних прав громадян в установах застосування заходів примусового характеру органів внутрішніх справ та установ виконання покарань. Забезпечено принципове прокурорське реагування на порушення прав затриманих, ув'язнених і засуджених та інші факти нехтування законом.

Упродовж 12 місяців 2024 року прокуратурою здійснено 40 перевірок у трьох піднаглядних установах виконання покарань.

На виявленні порушення внесено 40 вказівок, до різних видів дисциплінарної відповідальності притягнуто 39 співробітників установ виконання покарань.

Результати наглядової діяльності загалом позитивно вплинули на стан додержання законів щодо матеріально- побутового та медико-санітарного забезпечення затриманих, ув'язнених та засуджених, режиму їх тримання, запобігання катуванням та іншому жорстокому поводженню, дотримання конституційних прав громадян.

Важливим напрямом діяльності прокуратури, враховуючи актуальність питання, у 2024 році стало забезпечення мобілізації засуджених та забезпечення дотримання при цьому їх конституційних прав.

Так, минулоріч до лав ЗСУ мобілізовано 187 засуджених. З них: з ДУ «Бердичівський виправний центр (№108)» - 33 засуджених, з ДУ «Бердичівська виправна колонія (№70)» - 47 засуджених та з ДУ «Райківська виправна колонія (№73)» - 107 засуджених.

Також прокурорами проведено 55 перевірок з питань дотримання прав громадян при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, під час яких виявлялися факти порушення прав затриманих на професійну правничу допомогу, порушення строків їх тримання, тривалого перебування осіб у підрозділах поліції без поміщення до кімнат для затриманих, а також без оформлення відповідної документації та не проведення з ними будь-яких слідчих, процесуальних дій тощо.

На усунення вказаних порушень внесено 23 вказівки в порядку ст. 26 Закону України «Про прокуратуру», які задоволені. До дисциплінарної відповідальності притягнуто 1 працівника поліції.

Одним із важливих напрямів діяльності органів прокуратури є розгляд звернень громадян та проведення їх особистого прийому. Це питання перебуває на постійному контролі керівництва.

За звітний період Бердичівською окружною прокуратурою вирішено 207 звернень.

На особистому прийомі прийнято 70 громадян, в тому числі 48 – керівником прокуратури.

Для реалізації принципу гласності, з метою запобігання злочинності, формування у суспільстві авторитету і довіри до органів прокуратури

истематично висвітлювалися у засобах масової інформації результати діяльності, які реально вплинули на поновлення прав громадян та захист інтересів держави, об'єктивно інформувалася громадськість про стан законності та правопорядку і заходи до їх зміцнення.

Упродовж 2024 року працівниками окружної прокуратури здійснено 219 виступів у медіа.

Робота Бердичівської окружної прокуратури і в подальшому буде спрямована на забезпечення стану законності в усіх сферах суспільного життя, захисту прав і свобод громадян та інтересів держави у регіоні.

Керівник окружної прокуратури

Олена ВІСОЦЬКА